

Májusban, Budapest

Nemzetközi béke- és barátsági tanácskozás

Előkészületek a tavaszi béke- és barátsági hónapra
Ülést tartott az OBTE elnöksége

A tavaszi hagyományos béke- és barátsági hónap, valamint a Béke-világ-tanács budapesti elnökségi ülésének előkészületei vitatta meg keddi ülésén a Hazafront Nemzetközi Országos Tanácsának székében az Országos Béke- és Barátság Tanács elnöksége.

Sebestyén Nándorné, az OBTE elnökeinek megnyitóját követően a tanácskozás résztvevői tájékoztatót hallgattak meg a nemzetközi élet időszerű kérdéseiről. Ezt követően Kovács Béla, a HNF OT titkára, az OBTE főtitkára ismertette a béke- és barátsági hónap előkészületeit. Május 15-e és június 15-e közötti eseménysorozaton lakosságunk széles körben és méltón emlékezhet meg a fasiszmus felett aratott győzelemről és a történelmi sorsforduléhoz szervesen kapcsolódva — hazánk felszabadulásának 35. évfordulójáról. A béke- és barátsági hónap eseményeire a Magyar Szocialista Munkáspárt XII. kongresszusát követően, a hazai feladatokat kijelölő és a nemzetközi teendőket is körvonalazó

határozatok ismeretében kerül sor.

A széles körű akciósorozat előkészítésében a Hazafront, a Hazafront Nemzetközi Országos Tanácsa, a KISZ-szervezetek, a társadalmi és tömegszervezetek, az egyházak egyaránt részt vesznek, sajátosságaiknak megfelelő, gazdag programokra mozgósítanak.

A béke- és barátsági hónapok értékes hagyományai, hogy az eseménysorozat résztvevői állást foglalva megerősítik népünknek az önállóságért, a haladásért küzdő népekhez fűződő szolidaritását.

A rendezvénysorozat nyitó eseményeként a nemzetközi béke- és barátsági hónap két kiemelkedő jelentőségű tanácskozásnak ad otthont Budapest. Május 8-án és 12-én a Parlamentben ülésezik a Béke-világ-tanács elnöksége, s ugyancsak fővárosunkban tanácskozik a „Népek világparlamentje a békeért” szófai világkonferenciájának nemzetközi előkészítő bizottsága. Az esemény előkészítésében fontos teendők vár-

nak a magyar béke- és barátság részvevőire. Az előzetes konzultációk alapján az utóbbi években már oly sok kiemelkedő jelentőségű felhívásnak fórumot adó fővárosunkból a BVT elnöksége szóval fordul a világ népeire. Az enyhülésért, az európai biztonságáért és együttműködésért, a leszerelésért mozgósító, a NATO-rakéták telepítése elleni harcra, a szocialista, valamint a tökéletes és a fejlődő világ közvéleményét felhívó dokumentumot, a magyar előkészítő bizottság dolgozza ki és terjeszti az előkészítő bizottság elé. A helsinki zárokormány aláírásának ötödik évfordulója alkalmából a nemzetközi béke- és barátság mozgalmaiban a nemzetközi béke- és barátság mozgalmaiban képviselői megvitatják a fennállásának 25. évfordulójához érkezett Varsói Szerződés tagállamainak utóbbi időben közzétett javaslatait is. Egvebb között azt az indítványt, mely szerint a madridi konferencia előkészítésére európai tanácskozást kellene tartani.

A RÁDIÓ MELLETT

PILLANTÁS A NAGYVILÁGBA

Bizonyára érdemes bepillantani az ENSZ kulisszái mögé, megtudni, hogy az ENSZ munkamódszerét látványos eredmények mögött miféle erővonalak húzódnak — gondolhatta a hallgató, amikor vasárnap délután bekapcsolta készülékét, hogy meghallgassa a *Pillantás a nagyvilágba* rovat legújabb műsorát.

Magam is kíváncsi voltam, vajon az új fejlemények az ENSZ-bizottság tisztségbeni szereplése például miként kerül bemutatásra. A riportösszeállítás — *Kulcsár István* készítette — azonban másféle képet nyújtott.

Nem annyira az aktuális napi események mögé pillantottunk, mint inkább az ENSZ munkamódszerét láttuk, megismertük átlagmunkanapját a neves világszervezetnek.

Lehet, hogy abban rejlik a hiba, aki valamilyen orientáltsággal, valamilyen előzetes várakozással tekint egy-egy műsor elé, és kissé csalódik, ha nem kíváncságnak megfelelően állt össze az adás. Nem emelhetünk semmiféle kifogást, korrekt és munkai igényes riportást hallottunk az ENSZ-ről, csak épp napi aktualitású, friss „kulisszatitkot” nem sikerült megtudnunk.

MINIRIPIORT

Vannak viszont kelleme családai is a rádióhallgatónak, például akkor, amikor nem remélhetőleg nagyobb riportot, és meglepetésszerűen jót kap.

A keddi reggeli, félnyolckor elhangzó miniriport így hatott. Pedig mindössze arról volt szó, hogy egy szokványos évforduló megemlékezését akarván „kipipálni”, Flemingről mondott pár szót egy orvos és a riportert. Nyakatekert fogalmazás helyett — amit ebben az időpontban megszokhattunk — mintaszóval tömörrel a lényegről be-

szélték. Dr. Matos Lajos és Erdel Grünwald Mihály szereplése nem ritka a rádióban, de eddig főleg az ismeretterjesztő műsorokban figyelhetünk fel arra a ritka tényre, hogy példás tömörséggel, logikusan és helyes magyarsággal adják elő mondanivalójukat.

Nem kellene mindezt dicsérnünk, hiszen alapvető követelménye ez egy rádióriportnak. De miután a realitások még messze állnak a követelményektől, lehetetlen észre nem vennünk, ha egy miniriport is, tényleg jó.

HIBERNÁLT ÜGY

Vészi Endre a hazai hangjáték-irodalom jelése — könyvvelhetjük el újra és újra. Legutóbbi bemutatása megint ezt mutatja. Vészi Endre ismerője, megfigyelője életünknek. *A Hibernált ügy* című szatírájában egy már-már karkai írhelyről és annak munkamódszereiről rántja le a leplet. Van olyan érzésem, a darab pár esztendővel később — valóságfeltáró ereje azonban így vesztett, hiszen az irodalom kapcsolata a realitásokkal nem napi aktualitású.

Nem csodálkozok azon sem, ha az érintett típus néhány szép példányt magára ismerne a szándékosan torz figurában is. A mai káderesek, szerencsére — tapasztalataim

szerint — nem ilyen örömdígi alakok. Am a bemutatott helyzet és a többi szereplő — valóság. Mégpedig mai, nagyon is napjaink valóság. Egy intézet látszólag nyugodt munkája mögött zajlanak azok az események, amelyek bármely üzemben, bármely munkahelyen megfigyelhetők. (Es megessenek, szerény ismereteim szerint.) A kétféle élettel élő „doktor úr”, a suskusnak „falazó” sófor, a tiszteletes felsőbb szerv meg titokzatosabb képviselői ismerőseink.

Varga Géza stílusos rendezésében remek szatírikus kép bontakozhatott ki, a szereplők, főleg Mensáros László és Márkus László, nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez.

A BETOLAKODÓ

Gyula munkáját, de egyúttal gátlójává is válik annak, hogy igazi irodalmi művé emelkedessen.

Megmarad a jó riportázs vagy a dokumentumjáték szinten. *Éless Béla* rendező érdeme, hogy jól mozgatta a színészgárdát, különösen a fiatalok játékát tetszett.

Hary Márta

SZÍNHÁZI MŰSOROK

Operaház: Hovanscina (B. b. 5. ea., 7) Erkel
Színház: Pillantás a hídról (fél 8) Korona-Pódium:
„Zsivajgó természet”
Nemzeti Színház: A konyha (7) Budapest-Orfeum (éjjel fél 10) Madách Színház: A doktor úr (7) Bp-i Gyermekszínház: Jövőre veled ugyanitt (7) Vigaszínház: Vadkacsavadászat (Gábor Andor b. 2. ea., 7) Pesti Színház: Deficit (7) József Attila Színház: Nyafeltakarítás (7) Operettszínház: János vitéz (7) VAC: A nagy nő. Interjú (7) Várszínház: A lovakat lelővik, ugye? (7) Thália Színház: A Mester és Margarita (7) Vidám Színpad: Nyitott ablak (7) Mikroszkóp Színpad: Bimm-Bumm Bőmből (de. 10) Az első vadászat — Energikus emberek (7) Radnóti Miklós Színház: Candide (7) Egyetemi Színpad: Bodograph film-klub III. (8) Pege Aladár

jazz estje (8) Ödryszerpad: Pillantás a hídról (fél 8) Korona-Pódium: „Zsivajgó természet” Bánffy György előadójestje (7) Bp-i Gyermekszínház: Egy szivódobbanás fele (du. 3) Marci: A csodálatos jávorfák (du. 3) Bábászínház: Népköltészet útja: Az elvárásolt egérkisasszony (du. 3) Jókai tér: Rózsa és Ibolya (de. 10) Főv. Nagyrakus: Szuperclrusok (fél 8) Zeneakadémia: Az MRT Szimf. Zenekara (Tavaszi b. E.2., fél 8)

A Fővárosi Operettszínház igazgatósága közli, hogy a ma este hirdetés Csokoly meg. Kátám! előadásra betegség miatt elmarad, helyette a János vitéz kerül színre. A megváltozott jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók.

Szocialista országokban

Ünnepi magyar filmnapok

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából ünnepi filmnapokat, díszbemutatókat tartanak több szocialista országban.

A Szovjetunióban a „magyar kultúra napjai” rendezvénysorozat keretében Moszkvában és Kijevben tűznek műsorra filmeket, Moszkvában a megnyitót díszelőadás, április 3-án Kovács András művét, az „Októberi vasárnap”-ot vetítik. A szovjet filmbarátok láthatják még az Angi Vera, a Magyarok, az Amerikai cigaretták és a Bízalom című alkotásokat, s összeállítás is megtekinthetnek Kolonits Ilona rövidfilmjeiből.

Bulgáriában március 30-án kezdődik a „magyar film napjai” rendez-

vénysorozat Szófiában: a „Bízalom”, az „Erőd”, az „Utközben”, „A kedves szomszéd” és „A menesztés” szerepel az erre az alkalomra kiválogatott alkotások között. Romániában március 29-től április 3-ig tart az ünnepi filmbemutató. A Magyar rapszódia, az Elve vagy halva című történelmi és állatok világszínház című természetfilmet láthatják a román nézők. Lengyelországban Varsó, az NDK-ban Berlin és Erfurt a színhelye a magyar filmek díszbemutatóinak. Mindkét országban az „Októberi vasárnap”-ot tűzik műsorra. Csehszlovákiában Prágában és Pozsonyban április 8-12. között a „Magyar rapszódia” mutatják be.

Lapozgató

Krúdy-bibliográfia

A Petőfi Irodalmi Múzeum bibliográfiai füzeteinek különböző sorozataiban is szinte párhuzamosan is szerepel Krúdy Gyula (Bibliográfia) címmel. Összeállította Gedényi Mihály. Mint ő az egyébként külön is figyelemre méltó, rövid, lényegre törő bevezető tanulmányában írja, jelenlegi ismereteink szerint Krúdytól 88 regény és kisregény, 2382 elbeszélés, novella, mese, 1780 cikk, publicisztikai írás, 30 színmű, jelenet, dráma-törzsek és 200 saját néven kiadott kötet jelent meg. S mindezek nagy része még életében. S Gedényi e rendkívül nagy életmű, valamint az azóta, tehát az írótól halála óta készült kiadások, továbbá a róla szóló irodalom adatszerű feldolgozására és közzétételére vállalkozott. Közélt tizezer köztölt tartalmazó adattart tett le élénk.

A bevezetőben tisztességgel számba veszi a nem is kis számú, eddig megjelent Krúdy-bibliográfiákat, amelyeket felhasznál, természetesen, hiszen komoly, hasznos munkák voltak. Értékeli Barta Andrást, Kozocsa Sándor — „szinte egy életen át kutatta a Krúdy-műveket” — és mások munkásságát, amelyek nélkül az ő bibliográfiája valószínűleg meg sem született volna.

Gedényi Mihály ezek után még fontosnak tartotta a maga összegző munkáját, lévén, hogy a korábbi bibliográfiák több különböző kötetben jelentek meg, s így akiknek szükségük van rá, nem biztos, hogy könnyen hozzáférnek. Ő összegzett, felhasznál minden eddig publikált anyagot, ellenőrizte a korábbi adatokat; s ki is egészítve néhány száz adattal. Tudja, hogy valószínűleg így sem teljes a sok különböző lapban publikált, számtalan álnévet, szignót használó Krúdy Gyula életművének bibliográfiája: de az eddigieknél mégis bővebb, a

Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Lékai László bíboros, Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese, Sarlós István, a Hazafront Országos Tanácsának főtitkára, Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára, Millos Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke. A katolikus egyház képviselőiben dr. Ijjas József kalocsai érsek, Kádár László egri érsek és dr. Cserháti József püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Kar titkára volt jelen.

Dr. Lékai László bíboros kitüntetése

A kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Jelen volt esztergomi érseknek, a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnökének, a magyar állam és a katolikus egyház között kialakult jó viszony munkálása, a nemzeti összefogás mélyítése, valamint a hazai és nemzetközi béketeremtés érdekében végzett kimagasló tevékenysége elismerésül, 70. születésnapja alkalmából, a Magyar Népköztársaság rubinokkal ékesített Zászlórendjét adományozta.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Lékai László bíboros, Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese, Sarlós István, a Hazafront Országos Tanácsának főtitkára, Katona Imre, az Elnöki Tanács titkára, Millos Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke. A katolikus egyház képviselőiben dr. Ijjas József kalocsai érsek, Kádár László egri érsek és dr. Cserháti József püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Kar titkára volt jelen.

Kinek kell a gyémánt?

Az ipari gyémánt nélkülözhetetlen. És egyre drágább. Tehát minden mozsájára szükség van. Ezt érte ki — helyesen — február közepén megjelent a *fáradt gyémánt is gyémánt* című írásunkból. Schimesik Miklós nyugdíjas géplakatos. Előkereste tehát az iparengedélyének visszaadása (1950) óta megmaradt gyémántszemcséket, hogy eladja. Az Országos Szövetkezetének gyémántszázlós részlegéhez ment először, onnan a Szerszám és Késgép Ertekészítő Vállalathoz (SZKV) küldték. Rövid tájékoztató után a Műszaki anyag és Gépkészlekedelmi Vállalat (MAGEV) felvett az útját. Itt sem járt sikerrel. Felkereste az Ora és Ékszer Vállalatot is, amely azonban nem foglalkozik ipari gyémántokkal.

Lehetséges vevő nincs több. A gyémántok eladhatatlanok. Erre a meggyőződésre jutott Schimesik Miklós. Utána jártunk a dolognak. Eszerint az Országos Szövetkezet csak az SZKV-n, vagy a MAGEV-en keresztül vehet gyémántot. Az SZKV viszont magán személytől

soha nem vásárolt és nem is akar, noha az iparban a gyémánt profilgátlódási anyag. A MAGEV pedig egyáltalán nem foglalkozik gyémántkereskedéssel, mert nem bírja az ahhoz szükséges technikai és biztonsági feltételeket. (Ha mégis venne, magán személytől való vásárláshoz vezérgazgatói engedély szükséges, aminek megszerzése nehézkes.) Ezzel a kör bezárult.

Közbeavatkozásunk nyomán végül Tarjánti Endre, az Országos Szövetkezetének műszaki vezetője megígérte, hogy megnézi a gyémántokat, s ha használhatók, a MAGEV-en keresztül megvásárolja.

Miképp hasznosul tehát a volt kisiparos több tizezer forintot érő ipari gyémántja? Csak annyit tudunk, hogy az asztalfiókban sehogy sem. Az ipari gyémánt akkor igazi érték, ha használják. Hosszadalmas egymásra mutogatás helyett, csékyéke vállalati rugalmassággal talán ez utóbbit is el lehetne — el kellene — érni.

Mónus Miklós

KÖZÉLET

Gál Lászlónak, a SZOT főtitkárhelyettesének vezetésével kedden hazatért a magyar szakszervezetek küldöttsége, amely részt vett a Portugál Dolgozók Általános Szövetsége III. kongresszusán.

Vas Jánosnak, a SZOT titkárának vezetésével kedden Bulgáriába utazott a magyar szakszervezetek küldöttsége, amely részt vesz a szocialista országok szakszervezeti központjai titkárainak szervezési kérdésekkel foglalkozó tanácskozásán.

Dr. Alfred Härtl, a Deutsche Bundesbank igazgatótanácsának tagja, a hesseni Landeszentralbank elnöke március 5-11. között Budapesten tárgyalt.

Pörkölt és galuska

Olvasom a hirdetést, amely közli: szerdától vasárnapig japán konyhaművészeti estek lesznek, egy vállalkozó szellemű éttermünkben. Az ilyeneket ehnetek majd szust halfalatokat yaki-torjyal körítve, megokura módra készített levelet, no és persze japán rizsgombócot, Hagymány az már minálunk, hogy ismerkedünk más népek ételével. Mentségünkre szolgáljon, hogy szellemi javaik, kultúrájuk sajátosságainak „izletésőt” sem idegenkedünk.

Igazán nem lehet tehát ránk fogni, hogy csak a hasunkra gondolunk. Sőt. Ezek a konyhaművészeti kiruccanások valójában lepergnek vendéglátóiparunkról. Arra, hogy mi izlett, mi tetszett a hazai vendégeknél, arra a pompás bemutatón után senki nem gondol. Éttermeink, táplálkozási szokásaink konzervatívizmusa bámulatos. A járt utat a járólantól fel nem adja. Használja a háromféle fűszert a száz helyett. Főzi a gulyást, süti a párizsit, rántja a csirkét és galuskával tálalja a pörköltet.

Ezenközben a táplálkozási tudományának szakemberei ütön-ütfelelen a korszerű, a változatos, a könnyen elkészíthető ételről beszélnek. S hogy mi a gyakorlat? A pörkölt és a galuska. szí-

A szénkutató expedíció sikere

Kiemelkedő teljesítménnyel, a tervezettnél korábban teljesítette feladatát a tatabányai szénmedencében dolgozó szövetkezet szénkutató expedíciója. A Héreg-Tarján területén határozott, még érintet-

len szénvagyon felderítő jellegű kutatására 45 ezer méter fúrás történt. Ennyire vállalkoztak 1978-ban, az első munkaszerződésben, amit fél évvel határidő előtt teljesítettek.

III Ö IR I Z Ö N T

— A Zeneművészeti Főiskola énekstanár- és karvezetőképző tanszékének végzősei ma este érdekes diplomahangversenyt adnak a főiskola nagyertermében. A XI. kerületi Zeneiskola énekkarát és szólistáit hét végzőkarnagy vezényli.

— Az Egyetemi Színpadon március 24-én és 25-én az Universitas Együttes, Vándorfi László rendezésében bemutatja

Pilinszky János: Előképek című egyfelvonásos színművét.

— Új képzőművészeti gyűjteménnyel gazdaggott Székesfehérvár: az István király múzeum birtokába került az 1975-ben elhunyt Schaar Erzsébet hagyatékának jelentős része. Március 22-étől kiállításon láthatják majd az érdeklődők az új értékes képzőművészeti gyűjteményt.